

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน การให้ความรู้ด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตลอดจนสามารถเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่นได้และเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนของประชาชนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น รวมจำนวน 45 คน วิธีการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) ในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน การจัดการประชุมระดมสมองเชิงสร้างสรรค์ (A-I-C : Appreciation Influence Control) เพื่อหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน การวิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม หรือ SWOT Analysis เพื่อกำหนดหัวข้อในการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มตัวอย่าง การอบรมปลูกจิตสำนึกโดยมีการประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 13 หมู่บ้าน ผลการจัดการประชุมระดมสมองเชิงสร้างสรรค์ สามารถกำหนดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ และใช้รูปแบบโฮมสเตย์ ผลจากการวิเคราะห์การดำเนินงานกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่าชุมชนมีจุดอ่อนประการหนึ่งคือ การขาดความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยวและต้องการรับความรู้เพิ่มเติม เมื่ออบรมแล้วผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น โดยผลจากแบบประเมินความรู้ก่อนการอบรมผู้เข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรมในระดับปานกลางถึงสูง หลังการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมทั้งหมดมีระดับความเข้าใจสูงขึ้นโดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก ผู้เข้าร่วมอบรมตระหนักถึงการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควบคู่กับการอนุรักษ์ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนน้อยที่สุด เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน และได้ร่วมกันเสนอแนวคิดในการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมได้เสนอ 3 กลุ่ม คือกลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากผลิตภัณฑ์จักสาน กลุ่มผลิตและจำหน่ายขนม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนต่อไป

Abstract

This research aimed to establish the environmental conservation conscious in the particular community. In addition, it was to distribute the appropriate knowledge of eco-tourism in cooperation with the philosophy of sufficiency economy constructed by H.M. the King to local people in which they would be able to pass on the knowledge to other people resulting in environmentally conserved tourist places. The target group included the representatives of local people and the district municipality officers accounted for 45 people in Nanongtoom municipal district, Chum-Pae district, Khon Kaen province. We have collected the basal information and have also carried out the survey study in the study area. Appreciation Influence Control (AIC) seminars took place in order to find the best possible solutions to organize the conserved eco-tourism. SWOT analysis was also used to specify the topics of interests of the target groups for passing on the knowledge to them. Pre- and post- tests were used to examine the understanding and knowledge of participants prior to and after the seminars.

The results obtained from AIC seminars showed that Nanongtoom municipal district consisting of 13 villages has been able to be organized as the home stay for eco-tourism. However, the results also indicated that the community has had a weak point in terms of lack of tourism management and organization knowledge. After the seminars providing the participants the understanding and knowledge on tourism management, their understanding and knowledge have reached the level range between high and very high levels according to pre- and post- test results (the pre-tests indicated that the participants had the knowledge in the level range between medium and high levels). The participants have also realized that they should organize the tourism programs that have less effect on the environmental resources and their community in order to make the tourist places the conserved eco-tourist places. Moreover, they have come up with the idea of tourism-supporting groups that are the home stay group, the traditional fabric group and the traditional snack and sweets group for supporting and encouraging the eco-tourism of their community.